

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaromíra Klepše a soudců JUDr. Ing. Viery Horčicové a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobkyně: NIVOVIA a.s., IČO 24311979
sídlem Malostranské náměstí 5/28, 118 00 Praha
zastoupená advokátem JUDr. Ondřejem Trubačem, Ph.D., LL.M.,
sídlem Na Poříčí 1079/3a, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: Odvolací finanční ředitelství
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2023, č. j. 27487/23/5200-10421-712995

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Finanční úřad pro hlavní město Prahu (dále jen „*správce daně*“) vydal na základě výsledků postupů k odstranění pochybností následující platební výměry:
  - a. platební výměr na daň z příjmů fyzických osob vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně za zdaňovací období roku 2017 ze dne 30. 6. 2022, č. j. 5478350/22/2001-51521-111517, kterým byla žalobkyni podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném a účinném znění (dále jen „*zákon o daních z příjmů*“), a podle § 139, § 147 a § 235 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném a účinném znění (dále jen „*daňový řád*“), stanovena k přímé úhradě daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou podle zvláštní sazby daně ve výši 17 647 035 Kč;
  - b. platební výměr na daň z příjmů fyzických osob vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně za zdaňovací období roku 2018 ze dne 1. 7. 2022, č. j. 5487272/22/2001-51521-111517, kterým byla žalobkyni podle zákona o daních z příjmů a podle § 139, § 147 a § 235 daňového řádu stanovena k přímé úhradě daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou podle zvláštní sazby daně ve výši 17 647 032 Kč;
(společně dále jen „*prvostupňová rozhodnutí*“ nebo „*platební výměry*“).
2. Žalobkyně se domáhá zrušení rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 31. 8. 2023, č. j. 27487/23/5200-10421-712995 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti prvostupňovým rozhodnutím.

II. Napadené rozhodnutí

3. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí nejprve zrekapituloval předchozí průběh správního řízení, především uvedl, že bylo zjištěno, že žalobkyně v každém ze zdaňovacích období za rok 2017 a 2018 vyplatila v souhrnné výši částky 99 999 996 Kč jako úroky z dluhopisů emitovaných žalobkyní dne 21. 12. 2012 ve jmenovité hodnotě jednotlivého dluhopisu ve výši 1 Kč při celkové jmenovité hodnotě 1 000 000 000 Kč. Z vyplacených úroků nebyla žalobkyní sražena a odvedena daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou podle zvláštní sazby daně, neboť žalobkyně s ohledem na datum emise dluhopisů aplikovala § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů, ve znění účinném do 31. 12. 2012, podle kterého se základ daně a výsledná daň vázící se ke každému jednotlivému cennému papíru, a tedy i dluhopisu, zaokrouhluje na koruny dolů. Správce daně dospěl k závěru, že byly naplněny objektivní i subjektivní podmínky pro aplikaci institutu zneužití práva spočívající v nastolení umělých podmínek transakce, které by žalobkyně, aby získala daňovou výhodu, za standardních podmínek nemohla využít. Žalobkyně zneužila právní úpravy zákona o daních z příjmů ve znění účinném od 1. 1. 2013, když účelově využila přechodného ustanovení zákona č. 192/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů (zákon o investičních pobídkách), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „*zákon č. 192/2012 Sb.*“), vázící se k novelizovanému znění § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů tím, že u vyplacených úroků z dluhopisů v předmětných zdaňovacích obdobích stanovila základ daně a daň z příjmů fyzických osob vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně dle § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů, ve znění účinném do 31. 12. 2012, a to z jednotlivých dluhopisů vydaných za uměle vytvořených a nestandardních podmínek v nominální hodnotě 1 Kč za kus, což u těchto

dluhopisů umožnilo nezdanit úrokový výnos. Účelem a úmyslem provedených transakcí tak dle správce daně bylo snížení daňové povinnosti žalobkyně na dani z příjmů právnických osob, ale také dosažení daňové výhody v podobě snížení daňové povinnosti na straně příjemců úrokových příjmů plynoucích z dluhopisů.

4. Žalobkyně namítala, že nebyly kumulativně naplněny podmínky pro aplikaci zneužití práva. Žalovaný k tomu uvedl, že žalobkyně se vědomě účastnila jednání posuzovaného jako zneužití práva za účelem získání neoprávněného daňového zvýhodnění. Správce daně prokázal, že žalobkyně naplnila jak subjektivní, tak objektivní kritérium zneužití práva, neboť hlavním účelem transakce bylo získání daňového zvýhodnění výplatou úroků z korunových dluhopisů nezatížených srážkovou daní, a to jak na straně žalobkyně, tak na straně vlastníků dluhopisů. Žalovaný následně vyložil, v čem je shledáváno naplnění objektivních i subjektivních kritérií zneužití práva.
5. Žalobkyně dále namítala, že zdůvodnila a prokázala, že provedené transakce měly racionální a ekonomické důvody, v důsledku kterých se nemohlo jednat o zneužití práva. Žalovaný k tomu uvedl, že je třeba posuzovat a vyhodnotit postup žalobkyně komplexně a ve všech věcných a časových souvislostech. K tvrzení, že žalobkyně budovala mezinárodní holdingové uspořádání, žalovaný uvedl, že žalobkyně je pouze servisní společnost holdingu a nezajišťuje financování holdingu aj., tvrzení o nezbytnosti vytvoření holdingu zastřešeného žalobkyní je tak účelové. K tvrzení, že emisí korunových dluhopisů měly být financovány aktivity holdingu, žalovaný uvedl, že emisí dluhopisů žalobkyni žádné dodatečné finanční zdroje nepřibyly a umělé navyšování vlastního kapitálu postrádá ekonomický smysl a výsledný stav není v souladu s účelem zákona. Ke změně právní formy společnosti Global Home z kapitálové na osobní žalovaný uvedl, že postrádá ekonomický smysl a jejím výsledkem je stav, který není v souladu s účelem zákona.
6. Žalobkyně dále namítala, že postupovala správně a v souladu s § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů ve znění účinném do 31. 12. 2012. Žalovaný uvedl, že toto nerozporuje, v případě korunových dluhopisů však nebyl naplněn smysl a účel dluhopisového financování a nebyl nalezen jiný důvod emise, než vznik titulu pro budoucí finanční toky směrem od emitenta k vlastníků dluhopisů využitím značně příznivého daňového režimu a získání daňového zvýhodnění. Žalobkyně v souvislosti s transakcemi, které předcházely nebo následovaly po vydání dluhopisů, vytvořila umělé podmínky, jejichž cílem bylo získání neoprávněné výhody, a proto takovému postupu nelze s ohledem na institut zneužití práva přiznat právní ochranu.
7. Žalobkyně dále namítala nedostatek odůvodnění a nepřezkoumatelnost výzev k odstranění pochybností, resp. prvostupňových rozhodnutí. Žalovaný uzavřel, že výzvy ani prvostupňová rozhodnutí netrpí vadou nepřezkoumatelnosti nebo nedostatkem odůvodnění.
8. Žalobkyně dále namítala absenci zdůvodnění aplikace zdanění. Žalovaný k tomu uvedl, že institut zneužití práva je obecným právním principem a závěry žalobkyně jsou v rozporu s konstantní judikaturou. Pokud je jediným smyslem dané činnosti či transakce získání nelegitimního daňového zvýhodnění, jedná se o chování zákonem jen zdánlivě dovolené, které má ve skutečnosti povahu chování protiprávního, a za určitých okolností může nabýt povahy zneužití práva. Žádný zákon z principu nemůže předvídat všechny způsoby, jakými může být realizováno jejich zneužití, a nemůže tak obsahovat klauzuli, která by univerzálním způsobem upravovala postup orgánů při zjištění zneužití práva. Správce daně

je proto povinen postupovat tak, aby výsledný stav odpovídal stavu, jako by ke zneužití práva nedošlo.

9. Žalobkyně dále namítala absenci zdůvodnění povinnosti srážet daň. Žalovaný k tomu uvedl, že při určení daňového rezidentství je nutné vycházet ze skutečného stavu, přičemž správce daně nemá na rozdíl od daňového poplatníka povinnost prokázat, kdo je či není daňovým rezidentem ČR. Ze zjištěných skutečností lze přitom důvodně předpokládat, že pan O. J. i jeho manželka V. T. M. byli ve zdaňovacích obdobích 2017 a 2018 daňovými rezidenty ČR.
10. Žalobkyně dále namítala, že správce daně postupoval nezákonně z důvodu porušení zásady legitimního očekávání, vad v postupu při seznámení s výsledkem kontrolního zjištění a nezákonného přenesení důkazního břemene. Žalovaný k tomu uvedl, že námitka se vztahuje k procesnímu postupu správce daně provádějícího daňovou kontrolu na dani z příjmů právnických osob, jedná se tedy o daňové řízení na jiné dani a žalovaný není příslušný daný postup hodnotit.
11. Žalobkyně konečně namítala, že správce daně na ni v rámci postupů k odstranění pochybností nezákonně přenášel důkazní břemeno. Žalovaný k tomu uvedl, že z textu výzev k odstranění pochybností je zřejmé, že správci daně vznikly konkrétní pochybnosti o správnosti a pravdivosti údajů uvedených ve vyúčtování daně. Dostatečně proto své pochybnosti specifikoval a uvedl, k jakým pochybnostem se žalobkyně měla vyjádřit. Přenesl proto na žalobkyni důkazní břemeno věci ekonomické racionality vydání dluhopisů, a z ničeho nevyplývá, že by tak činil nezákonně.

III. Žaloba

12. Žalobkyně v podané žalobě po rekapitulaci historie budování holdingu a uskutečnění podnikatelského záměru, průběhu správního řízení, vymezení institutu zneužití práva a rozložení důkazního břemene uvedla, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro absenci důvodů, ve kterých žalovaný spatřuje naplnění objektivní stránky zneužití práva.
13. Žalobkyně dále namítá, že na ni správce daně nezákonně přenesl důkazní břemeno ohledně zneužití práva. Správce daně se dopustil pochybení, když po žalobkyni požadoval, aby prokázala ekonomické opodstatnění jednotlivých dílčích kroků učiněných při budování mezinárodního holdingu, a následně dospěl k nesprávnému závěru, že žalobkyně neprokázala racionalitu svého jednání jako celku a zneužila tak právo. Břemeno tvrzení a důkazní břemeno tíží správce daně, ten však nezákonně vyzval žalobkyni, aby prokázala ekonomickou racionalitu provedených kroků. Vyzval tak žalobkyni k prokázání něčeho, co prokázat vůbec nemusela. Došlo tak k nesprávné aplikaci důsledků důkazní situace *non liquet* (stav objektivní nejistoty). Nic jako domněnka zneužití práva však neexistuje, a důkazní břemeno tak tíží správce daně a situace *non liquet* je ku prospěchu žalobkyni a nelze jí stanovit daňovou povinnost. Daňový subjekt nemá povinnost obhajovat ekonomický smysl svých jednání a pokud se žalobkyně rozhodla se správcem daně spolupracovat a smysl jednání vysvětlit, činila tak proto, aby měl správce daně všechny podklady, a ne proto, aby unesl své důkazní břemeno nebo břemeno tvrzení. Žalobkyně dále nesouhlasí s tvrzením, že po ní správce daně nepožadoval prokázání neexistence určité skutečnosti. Správce daně však po žalobkyni požadoval, aby prokázala to, že nedošlo ke zneužití práva, což odpovídá tzv. negativní důkazní teorii, která má oporu v nálezů Ústavního soudu ze dne 7. 4. 2010, sp. zn. I. ÚS 22/10.

14. Žalobkyně dále namítá, že správce daně a žalovaný neunesli důkazní břemeno a břemeno tvrzení. Správce daně měl tvrdit rozhodné skutečnosti svědčící o zneužití práva, tedy předložit ucelenou a přesvědčivou argumentaci ve vztahu ke smyslu a účelu daňového předpisu a převažujícímu účelu jednání žalobkyně spočívajícím v získání daňové výhody, umělosti jednání daňového subjektu a absenci jiného ekonomického smyslu než získání daňové výhody, a současně aby svá tvrzení podložil konkrétními důkazy. Jedině pak mohl přijmout závěr o zneužití práva. Správce daně však vykonstruoval mnohdy umělou a nesmyslnou argumentaci, nepředložil žádné důkazy a učinil nepřijatelný závěr, že ke zneužití práva dojde vždy, kdy je výsledkem jednání daňového subjektu vznik daňové výhody. Zisk daňové výhody však není skutkovou podstatou zneužití práva. Břemeno tvrzení a důkazní břemeno nebyly uneseny ani co se týče prokázání objektivní podmínky zneužití práva.
15. Žalobkyně se dále vyjádřila k jednotlivým jednáním, ve kterých bylo spatřováno naplnění subjektivního kritéria zneužití práva. K vydání korunových dluhopisů uvedla, že podle tehdejšího platného znění zákona bylo jednoznačně stanoveno zaokrouhlování daně z úroků z dluhopisů, včetně těch korunových. Žalovaný bez citace jediného zdroje dovedl účel daného ustanovení, což však nelze považovat za dostatečné prokázání smyslu zákona a za unesení důkazního břemene. Zcela nepodložené je také tvrzení, že důvodem pro uzákonění daného způsobu zdanění je, aby nebyly odváděny haléřové částky na srážkové dani od drobných investorů. Takový závěr nevyplývá ze zákona ani z důvodové zprávy k němu a není zřejmé, jak k němu žalovaný dospěl. Zákonný režim nelze vykládat v neprospěch daňového subjektu. Žalobkyně k financování prostřednictvím korunových dluhopisů přistupovala v dobré víře a v legitimním očekávání souladu takového postupu se zákonem, přičemž ji v tom upevnily výroky politických představitelů České republiky a finanční správy. Korunové dluhopisy dále byly využity např. Ministerstvem financí při financování schodku státního rozpočtu. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2012, č. j. 1 Afs 7/2012-29, podle kterého správce daně nesmí nepřiměřeným způsobem zasáhnout do legitimního očekávání daňového subjektu. Úvahy žalovaného ohledně smyslu a účelu § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů jsou natolik neurčité a obecné, že způsobují nepřezkoumatelnost jeho závěrů, neboť z odůvodnění napadeného rozhodnutí není účel a smysl dané právní úpravy patrný. Správce daně ani žalovaný neunesli důkazní břemeno, a to ani ve vztahu k objektivní, ani k subjektivní podmínce zneužití práva.
16. K emisi dluhopisů žalobkyně uvedla, že dělení způsobů úhrady emisního kurzu vydaných dluhopisů na reálné a nereálné, se kterým operuje žalovaný, nemá oporu v právních předpisech ani v logice obchodních vztahů. Žádný právní předpis nezakazuje započtení oproti nároku na úhradu emisního kurzu dluhopisů ani nepožaduje, aby k zaplacení došlo výlučně převodem peněžních prostředků. Došlo tak k řádné úhradě emisního kurzu. Tato okolnost je podle žalobkyně navíc nerelevantní ve vztahu k závěru o zneužití práva. Žalobkyně dále popírá závěr žalovaného, že nebyl naplněn smysl a účel dluhopisového financování, když žalobkyně v důsledku emise dluhopisů mohla realizovat akvizici společnosti Global Home. Nelze tak dovozovat, že žalobkyně přistoupila k emisi s cílem získat neoprávněnou daňovou výhodu.
17. K vybudování mezinárodního holdingu žalobkyně uvedla, že cílem vytvoření holdingu nebylo výlučně získání financování od bank, jak tvrdí správní orgány. Stejně tak nelze dovodit, že holding byl založen za účelem zisku financování od konkrétní banky. Žalobkyně jmenovala další objektivní důvody pro vytvoření holdingu: získání jednotného řízení a

kontroly nad jednotlivými provozními společnostmi, oddělení provozní a holdingové funkce v rámci skupiny, umožnění snadnějšího vstupu do struktury potenciálním investorům a efektivní financování a řízení peněžních toků uvnitř skupiny. Ve vybudování holdingové struktury proto nelze spatřovat zneužití práva, když je zde existují další objektivní důvody pro jeho vytvoření, které tak bylo vedeno racionální podnikatelskou úvahou žalobkyně.

18. Ke změně formy společnosti Global Home ze společnosti s ručením omezeným na komanditní společnost žalobkyně uvedla, že komplementář disponuje podílem v komanditní společnosti, tedy souborem práv a povinností, mj. také právem na podíl na zisku. Podíl komplementáře může být fakticky převoditelný, pokud jsou splněny podmínky dané zákonem a společenskou smlouvou. Obtížná, nikoliv však vyloučená, převoditelnost podílu žalobkyně ve společnosti Global Home byl ostatně záměrem přeměny, aby společnost Global Home byla základním kamenem budovaného holdingu, a titul k podílu tak měl být postaven na pevném základu. Zvýšené ručení žalobkyně za dluhy společnosti Global Home je žádoucí, např. z důvodu vyšší důvěryhodnosti u obchodních partnerů. Žalovaný na jednu stranu přešel pro žalovaného stěžejní důvody svědčící ve prospěch realizace přeměny a její pozitivita, na druhou stranu vyzdvihl pro žalobkyni nepodstatné vedlejší negativní důsledky a na těchto postavil závěr o ekonomické iracionalitě přeměny.
19. Ke zvýšení základního kapitálu žalobkyně nepeněžitými vklady žalobkyně uvedla, že ke zvyšování základního kapitálu docházelo postupně, přičemž ocenění nepeněžitých vkladů bylo pro účely zvýšení základního kapitálu provedeno nezávislým znalcem. Důvodem pro zvýšení základního kapitálu je skutečnost, že žalobkyně jakožto zastřešující holdingová společnost chtěla působit dojem spolehlivého a dobře postaveného partnera, získání lepších podmínek při vyjednávání s obchodními partnery, investory a bankami, jež si budou lépe vědomi postavení žalobkyně a jeho schopnosti plnit své dluhy. Výsledkem měla být možnost dojednávání lepších obchodních podmínek (spočívajících např. v absenci požadavků na vystavení ručitelských prohlášení atd.) a podmínek financování (investoři a banky lépe pochopí hodnotu a postavení žalobkyně). Prostřednictvím zvýšení základního kapitálu s úpisem nových akcií došlo ke vstupu nových investorů do skupiny a k rozšíření majetkové účasti v Global Home, tedy žalobcově nejvýkonnější a nejhodnotnější společnosti.
20. Žalobkyně závěrem namítá, že správce daně nedostatečně odůvodnil výzvy k odstranění pochybností. Své pochybnosti ve výzvách k dani z příjmů fyzických osob vybranou srážkou za zdaňovací období let 2016, 2017 a 2018 formuloval tak, že v naprosté většině pouze odkázal na závěry daňové kontroly na dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období 2013 až 2015, tedy týkající se jiné daně, aniž by ke zkoumaným pochybnostem provedl vyhodnocení důkazů. Správce daně blíže neodůvodnil, na základě jakých skutečností ke svým pochybnostem dospěl, aby se k nim žalobkyně mohla kvalifikovaně vyjádřit a rozptýlit je. Zároveň nevysvětlil, jak závěry daňové kontroly souvisí s nyní posuzovanou daní. Nedostal tak své povinnosti podle § 89 odst. 2 daňového řádu.

IV. Vyjádření žalovaného k žalobě

21. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 5. 1. 2024 z velké části odkázal na napadené rozhodnutí, neboť setrval na v něm vyjádřeném právním názoru.
22. K námitce nepřezkoumatelnosti uvedl, že žalobkyně podle své argumentace spíše nesouhlasí s právním posouzením žalovaného. Žalovaný však plně dostal judikaturním požadavkům na

přezkoumatelnost rozhodnutí, neboť napadené rozhodnutí je řádně odůvodněno, je srozumitelné a z jeho obsahu je zřejmé, jaké otázky považuje za rozhodné. Nepřezkoumatelnost nelze spatřovat ani v tvrzené absenci důvodů pro závěr o naplnění objektivní stránky zneužití práva, neboť se žalovaný touto otázkou zabýval v napadeném rozhodnutí.

23. Žalovaný dále shrnul zneužití práva v judikatuře Soudního dvora Evropské unie a Nejvyššího správního soudu a stručně popsal sled událostí souvisejících s předmětnou emisí dluhopisů. Doplnil, že sporný není skutkový stav, neboť strany se shodují na průběhu událostí tak, jak byly popsány v napadeném rozhodnutí. K ekonomickým důvodům transakce uvedl, že má za to, že vytvoření holdingu je zapojením emise dluhopisů je pouze zástupným důvodem pro obhájení účinnosti dluhopisových úroků, resp. obhájení čistého příjmu zatíženého nulovou daní. Žalobkyně přitom svá tvrzení o ekonomických důvodech emise neobhájila a žalovaný považuje její kroky za účelové. Odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které, pokud je jediným, resp. převažujícím, účelem transakcí získání nelegitimní daňové výhody, nelze toto jednání považovat za právem aprobované. Posoudil ekonomickou racionalitu operací, vnímal je ve vzájemných souvislostech. Závěry žalovaného mají oporu v judikatuře krajských soudů.
24. K objektivnímu a subjektivnímu kritériu doktríny zneužití práva žalovaný uvedl, že strany se shodují v rozložení důkazního břemene o zneužití práva, které tíží žalovaného. Dále uvedl, že výzvy k odstranění pochybností byly vydány oprávněně, neboť správce daně s ohledem na výsledky předchozí daňové kontroly vyzval žalobkyni k podání daňového tvrzení za období 2017 a 2018, a žalobkyně v reakci na výzvy uvedla, že nemá důvod k podání vyúčtování daně a proto za předmětná zdaňovací období podala nulová vyúčtování. Správci daně vznikly pochybnosti, které žalobkyně svým vyjádřením v rámci postupů k odstranění pochybností nerozptýlila. Dle žalovaného nelze přistoupit na argumentaci žalobkyně, že po ní bylo požadováno prokázání nezneužití práva. Bylo přesvědčivě zdůvodněno, proč transakce jasný a očividný ekonomický smysl neměla, a žalobkyně ve vlastním zájmu měla nabídnout vysvětlení ekonomického racionálního cíle. Vysvětlení žalobkyně však bylo neuspokojivé a závěry žalovaného tak obstály. Žalovaný je přesvědčen, že tíhu důkazního břemene unesl, neboť snesl dostatek skutečností prokazujících, že emise dluhopisů postrádala ekonomický smysl, a jeho závěry mají oporu v obsahu spisového materiálu. Žalovaný odůvodnil splnění jak objektivního, tak subjektivního kritéria zneužití práva, přičemž ke stejným závěrům dospěla odborná literatura. Objektivní kritérium bylo naplněno, neboť tehdy platná zákonná úprava byla sice formálně aplikována v souladu se zákonem, avšak účel této normy splněn nebyl. Souhrn nestandardních okolností, které vykazují iracionální až absurdní jednání, jež je v rozporu s účelem i smyslem zákona, lze proto označit jako objektivní kritérium zneužití práva. Žalovaný prokázal, že jednání žalobkyně nemělo žádné racionální opodstatnění a naopak šlo o umělé vytvoření podmínek pro dosažení daňové výhody. Povaha vztahů mezi emitentem a upisovatelem dluhopisů a transakce spojené s emisí a upsáním dluhopisů ukazují na to, že nebyly uskutečněny za obvyklých obchodních podmínek a jednalo se o transakce bez reálného ekonomického významu, jejichž převažujícím smyslem bylo vytvoření podmínek pro získání daňové výhody, kterou by za standardních podmínek dané osoby nemohly využít. Žalobkyni byl poskytnut dostatečný prostor k objasnění, že operace byly vedeny skutečnými ekonomickými důvody, to se jí však nepodařilo.
25. Žalobkyně k vyjádření žalovaného nepodala repliku.

V. Jednání

26. Jednání ve věci se uskutečnilo 26. 9. 2024.
27. Žalobkyně poukázala na to, že samotný institut korunových dluhopisů není zneužitím práva. Žalovaný jej podle žalobkyně zpochybňuje a tvrdí, že slouží pro drobné investory. Z judikatury Nejvyššího správního soudu však vyplývá, že jde o pobídku externího financování, což v tomto případě bylo naplněno, došlo k akvizici společnosti, vytvoření holdingové struktury, to oproti jiným případům, kdy docházelo k fiktivnímu financování a protočení peněz. Může být více cest k dosažení obchodního záměru a daňový aspekt je také důležitý. Pokud dojde k řešení, které je daňově nejvýhodnější, neznamená to ještě zneužití práva. Transakce nebyla účelná jen k získání daňové výhody, ale došlo reálně i k vytvoření holdingové struktury. Žalovaný připouští ekonomický smysl transakce, vykládá je v kontextu, nicméně jednotlivé kroky ve výsledku posuzuje izolovaně. Podle žalobkyně z napadeného rozhodnutí vyplývá, že automaticky je se ziskem daňové výhody presumováno zneužití práva. Chybně se popisuje i propojenost osob. Žalovaný odkazuje na § 23 odst. 7 zákona o daních z příjmů, přičemž dle žalobkyně z něj dovozuje, že jakákoliv osoba, která se přichomýtně k transakci a má z toho daňovou výhodu, může být považována za spojenou osobu. Vždy ale musí být posouzeno, zda bylo vytvořeno spojení za účelem daňové výhody. Pokud je aplikováno takové hmotněprávní ustanovení o uspořádání mezi propojenými subjekty, vylučuje to aplikaci korektivu zneužití práva. Zneužití práva by měl být prostředek *ultima ratio* a lze jej používat v případech, kdy nejsou jiné nástroje, např. hmotněprávní ustanovení, které umožňují korekci situací. Setrvala rovněž na tom, že orgány finanční správy nevyšvětlily, v čem by měl být účel zákona.
28. Žalovaný setrval na svém procesním postoji.
29. Soud ve věci neprovedl dokazování. Stranami odkazované rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 31. 8. 2023, č. j. 27487/23/5200-10421-712995 je součástí předloženého správního spisu, kterým se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).

VI. Posouzení věci Městským soudem v Praze

30. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, a jedná se o žalobu přípustnou, splňující všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal na základě skutkového i právního stavu v době vydání rozhodnutí správního orgánu a v mezích uplatněných žalobních bodů v souladu s § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném a účinném znění (dále jen "s. ř. s."), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti.
31. Skutkový stav je mezi stranami nesporný. Žalobkyně dne 21. 12. 2012 emitovala dluhopisy ve jmenovité hodnotě jednotlivých dluhopisů ve výši 1 Kč při celkové jmenovité hodnotě 1 000 000 000 Kč. Úroková sazba dluhopisů je ve výši 10 % p. a. a splatnost v délce 20 let, tj. k jejich konečnému splacení má dojít dne 21. 12. 2032. Úrokový výnos ve výši 10 % p. a. má být dle emisních podmínek vyplácen měsíčně. Dluhopisy byly vydány jako hromadné listiny nahrazující jednotlivé listinné dluhopisy, kdy jmenovitou hodnotu 50.000.000 Kč mělo 16 dluhopisů, jmenovitou hodnotou 20.000.000 Kč mělo 5 dluhopisů a 10 dluhopisů byl vydáno o jmenovité hodnotě 10.000.000 Kč. V projednávané věci je mezi stranami spor o to, zda žalobkyně (vzhledem k dalším níže popsáním dílčím krokům celé transakce) naplnila objektivní a subjektivní kritérium zneužití práva, když ve zdaňovacích obdobích roku 2017

a 2018 vyplatila jako úroky z dluhopisů v souhrnné výši 99 999 996 Kč příjemcům panu O. J., Ing. V. K., CSc., paní MUDr. M. J. a V. T. M. Z vyplacených úroků nebyla žalobkyní sražena a odvedena daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou podle zvláštní sazby daně, neboť byl aplikován § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů ve znění účinném do 31. 12. 2012, podle kterého se základ daně a výsledná daň váží se ke každému jednotlivému dluhopisu zaokrouhluje na koruny dolů.

32. V projednávané věci vyšel soud z následující právní úpravy v rozhodném znění.
33. Pro fyzické osoby je úrokový příjem z dluhopisu definován v § 8 odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů jako příjem z kapitálového majetku, který je u poplatníků uvedených v § 2 a § 17 zákona o daních z příjmů dle § 36 odst. 2 písm. a) téhož zákona zdaňován zvláštní sazbou daně z příjmů, tj. z úrokového příjmu z dluhopisu, sazbou 15 %.
34. Podle § 38d zákona o daních z příjmů se daň podle zvláštní sazby daně dle § 36 vybírá srážkou z příjmů včetně záloh. Srážku je povinen provést plátce daně (poplatník, který je povinen odvést správci daně daň nebo zálohu na daň vybranou od jiných poplatníků nebo jiným poplatníkům sraženou).
35. Podle § 36 odst. 3 věty druhé, třetí a páté zákona o daních z příjmů v rozhodném znění, tj. účinném do 31. 12. 2012, platí, že základ daně se stanoví samostatně za jednotlivé cenné papíry, a to i v případě držby cenných papírů stejného druhu od jednoho emitenta. Základ daně se nesnižuje o nezdanitelnou část základu daně (§ 15) a zaokrouhluje se na celé koruny dolů, s výjimkou dividendového příjmu, u něhož se základ daně zaokrouhluje na celé haléře dolů. Daň z příjmů vybíraná zvláštní sazbou se zaokrouhluje na celé koruny dolů.

a. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí

36. Žalobkyně předně namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, kterou spatřuje v tom, že žalovaný neodůvodnil, v čem byla naplněna objektivní stránka zneužití práva. Nepřezkoumatelnost dále spatřuje v tom, že úvahy žalovaného ohledně smyslu a účelu § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů jsou neurčité a obecné a z odůvodnění není patrný účel a smysl dané právní úpravy.
37. Správní soudy v minulosti opakovaně judikovaly, že zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů (či pro nesrozumitelnost) skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů tehdy, jestliže správní orgán neuvede konkrétní důvody, o něž se jeho rozhodnutí opírá (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, č. j. 2 As 37/2006-63), nevypovídá se se všemi odvolacími námitkami (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71), či neuvede důvody, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení a proč námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44). Nepřezkoumatelným pro nedostatek skutkových důvodů pak může být podle ustálené rozhodovací praxe rozhodnutí pro takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde správní orgán opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kde není zřejmé, zda vůbec byly v řízení nějaké důkazy provedeny. Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než

žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné. Institut nepřezkoumatelnosti nelze libovolně rozšiřovat a správní orgán nemá povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38).

38. Žalovaný se objektivním kritériem zneužití práva, tedy testem účelu a cíle právní normy, zabýval v bodech 26 a 37 napadeného rozhodnutí. V těchto bodech odůvodnění nejprve vymezil, že objektivní kritérium jakožto jedno ze dvou kritérií definujících zneužití práva „*spočívá v absenci objektivního logického vysvětlení činnosti, která pak nesleduje žádný jiný účel než daňové zvýhodnění. Získání daňového zvýhodnění je v rozporu s cílem sledovaných ustanovení zákona, není nalezen žádný ekonomický smysl a podstata. Objektivní složka (kritérium) zneužití práva se soustředí na smysl a účel normy.*“ Vyložil také, že účelem a smyslem § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů je „*ryze technický postup stanovení základu daně a daně z příjmů vybírané srážkou dle zvláštní sazby daně a jejich zaokrouhlování, při kterém mělo být u vybrané skupiny cenných papírů dosaženo ekonomie zdanění (tj. aby nebyly odváděny haléřové částky na srážkové dani)*“.
39. V bodu 73 napadeného rozhodnutí poté s odkazem na dále zjištěné skutečnosti konstatoval, že žalobkyně sice jednala formálně v souladu s § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů, avšak nebylo jí dosaženo účelu tohoto ustanovení. Žalobkyně tedy dle žalovaného jednala v rozporu se smyslem a účelem citované právní normy. Konkrétní hodnocení jednání žalobkyně dále obsahuje i odstavec 75 žalovaného rozhodnutí, v němž žalovaný posoudil transakci ve svém celku (dle obsahu a sledu jednotlivých kroků prováděných spojenými osobami), čímž dospěl k závěru o účelovém zapojení korunových dluhopisů do celé transakce.
40. Z těchto částí odůvodnění vyplývá podle názoru soudu výklad žalovaného, že účelem ustanovení § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů má být stanovení postupu při zaokrouhlování (na celé koruny dolů) u základu daně a daně z příjmů vybírané srážkou dle zvláštní sazby daně. To proto, aby nebyly odváděny haléřové částky na srážkové dani. Postupem žalobkyně (tj. emisí korunových dluhopisů) pak bylo dosaženo nulového zdanění příjmů fyzických osob po zaokrouhlení, avšak toto jednání za okolností této věci je dle žalovaného v rozporu s účelem § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmu, neboť jí bylo bez ekonomického smyslu dosaženo převážně daňového zvýhodnění žalobkyně.
41. Soud po přezkoumání napadeného rozhodnutí proto dospěl k závěru, že odůvodnění rozhodnutí je v namítaném směru zcela přezkoumatelné a rozhodné úvahy žalovaného z něj nade vší pochybnost vyplývají.
42. V jiných směrech žalobkyně nepřezkoumatelnost žalovaného rozhodnutí již nenamítla. Proto soud již jen pro stručnost konstatuje, že žalovaný jinak neopomněl reagovat na všechny uplatněné odvolací námitky, které předtím shrnul v části II. napadeného rozhodnutí, přičemž připojil alespoň stručné úvahy, jimiž byl při vypořádání námitek veden.
43. Soud proto shledal, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí jsou zřejmé důvody, pro které žalovaný považoval argumentaci žalobkyně za neopodstatněnou. Napadené rozhodnutí proto není nepřezkoumatelné.

b. Náležitosti výzev k odstranění pochybností

44. Podle § 89 odst. 1 daňového řádu platí, že má-li správce daně konkrétní pochybnosti o správnosti, průkaznosti nebo úplnosti podaného daňového tvrzení nebo jiné písemnosti předložené daňovým subjektem nebo o pravdivosti údajů v nich uvedených, vyzve daňový subjekt k odstranění těchto pochybností.
45. Podle § 89 odst. 2 daňového řádu platí, že ve výzvě správce daně uvede své pochybnosti způsobem, který umožní daňovému subjektu, aby se k nim vyjádřil, neúplné údaje doplnil, nejasnosti vysvětlil, nepravdivé údaje opravil nebo pravdivost údajů prokázal a předložil důkazní prostředky tak, aby došlo k odstranění těchto pochybností.
46. Soud ze správního spisu zjistil, že správce daně ve věci vydal dne 21. 6. 2021 dvě výzvy k odstranění pochybností: za zdaňovací období roku 2017 a za zdaňovací období roku 2018. Správce daně ve výzvách shodně uvedl, že mu na základě podání daňového tvrzení k dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z příjmů fyzických osob v nulové výši vznikly pochybnosti o správnosti a pravdivosti údajů v tvrzení uvedených. Konkrétně mu vznikly pochybnosti o výši daně, která měla být sražena, která byla sražena a která měla být odvedena, v návaznosti na postup žalobkyně při zdanění vyplacených úroků z dluhopisů emitovaných žalobkyní v roce 2012 a s ohledem na zjištění v rámci provedené daňové kontroly na dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2013, 2014 a 2015.
47. Správce daně shrnul zjištění, že žalobkyně ve prospěch fyzických osob ovládajících žalobkyni vyplácela úrokové příjmy z držby dluhopisů za účelového využití postupu zaokrouhlování podle § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů ve znění platném do 31. 12. 2012, v důsledku čehož byla daň v konečném důsledku nulová. Správce daně proto vyzval žalobkyni, aby se k uvedeným pochybnostem vyjádřila a předložila důkazní prostředky.
48. V odůvodnění výzev správce daně přitom vylíčil, v čem spatřuje účelovost využití daňové výhody, a jak tyto skutečnosti byly prokázány. Konkrétně uvedl, že žalobkyně byla založena jako ready-made společnost dne 1. 6. 2012, která do 21. 12. 2012 nevykonávala žádnou podnikatelskou činnost a ihned tento den emitovala dluhopisy, které byly ihned upsány O. J. Účelem emise mělo být (dle emisních podmínek) získání cizích prostředků, bezprostředně prostředky byly užity k úhradě závazku vůči O. J. z titulu prodeje obchodního podílu ve společnosti Global Home s.r.o. Prodej podílu ve výši 67,5 % byl uskutečněn 6 dní po emisi a za cenu ve výši 1.000.000.000 Kč, O. J. uhradil svůj závazek za žalobkyní zápočtem na kupní cenu obchodního podílu. Bylo provedeno navýšení základního kapitálu žalobkyně na základě úpisu akcií, které uhradil O. J. a V. K. zápočtem za nepeněžitě vklady ve formě jejich obchodních podílů na společnosti Global Home s.r.o. tak, že žalobkyně nakonec vlastnila 99 % obchodní podíl, 1 % vlastnil O. J. Správce daně vysvětlil, že toto jednání mělo svůj účel v daňové uznatelnosti dle § 25 odst. 1 písm. w) zákona o daních z příjmu, O. J. pak ve společnosti Global Home zůstal prostřednictvím žalobkyně většinovým vlastníkem. Společnost Global Home poté změnila svou právní formu ze společnosti s ručením omezeným na komanditní společnosti, v níž byla komplementářem žalobkyně (s předsedou představenstva O. J.) a společníkem (komanditistou) O. J. Tato změna podle správce daně vedla k tomu, že od roku 2013 sice žalobkyně vykazovala vysoké výnosy z titulu podílu na jinak vysoce ziskové Global Home, ale zároveň žalobkyně vykazovala vysoké nákladové úroky z dluhopisů a pro svůj účel (nákup podílu v Global Home), mohl je zahrnout mezi daňové uznatelné náklady dle §25 odst. 1 písm. zk) zákona o daních z příjmů. V konečném důsledku tak převáděný zisk z

Global Home nebyl v podstatě zdaněn, poměr jiných výnosů žalobkyně byl pak nepatrný. Úroky byly převáděny v letech 2013 – 2015 bezhotovostně na účet těmto osobám a prostřednictvím úroků jim byla tedy převedena podstatná část zisků Global Home prostřednictvím užití § 36 odst. 3 zákona o daních příjmů a nulové srážkové daně.

49. Správce daně ve výzvě konstatoval, že v průběhu daňové kontroly shromáždil dostatek důkazů pro závěr o zneužití práva, po žalobkyni proto požadoval doložit ekonomický účel transakce, přičemž žalobkyně tomuto nedostála. O výsledku kontroly sepsal kontrolní zjištění, se kterým žalobkyni seznámil dne 25. 8. 2020, k němu se žalobkyně vyjádřila 26. 10. 2020 a následně byla vydána zpráva o daňové kontrole. Správce daně shrnul, že takto byl u žalobkyně proces nastaven až do roku 2032. Správce daně uvedl, že dle účetních výkazů a výroční zprávy žalobkyně za roky 2017 a 2018 byla situace u žalobkyně obdobná. Žalobkyně stále vykazovala dluhopisy ve výši 1.000.000.000 Kč, vysoké nákladové úroky, žalobkyně prováděla bezhotovostní platby na účty vlastníků dluhopisů. Z účetních výkazů vyplývá, že i v letech 2017 a 2018 byly na úhradu používány prostředky získané z titulu převodu podílu na zisku ovládaných společností.
50. Městský soud shledal, že správce daně své pochybnosti v uvedených výzvách nepochybně založil na zjištěních učiněných v rámci daňové kontroly za roky 2013-2015, zároveň však popsal skutkový stav a jmenoval jednotlivé kroky žalobkyně, na základě kterých mu vznikly pochybnosti o účelovosti tvorby holdingu a jednání žalobkyně a to i se zohledněním toho, že totožná situace přetrvávala i v roce 2017 a 2018. Správce daně tedy odkázal na zjištění v rámci daňové kontroly. V rámci ní se již vypořádal se důkazními prostředky, námitkami a vyjádřeními žalobkyně. Žalobkyně měla prvně v rámci předchozího řízení, ve kterém proběhla daňová kontrola, možnost vyjádřit se k závěrům správce daně, což také učinila.
51. Správce daně pak krom toho v samotných výzvách dle názoru soudu podrobně vylíčil své pochybnosti, vyzval žalobkyni k tomu, aby se k pochybnostem vyjádřila, a stanovil jí k tomu přiměřenou lhůtu. Zároveň ji vyzval k předložení důkazních prostředků, které mohly pochybnosti správce daně odstranit (výstupy z účetnictví za tyto roky, doklady, které byly podkladem pro účtování výplaty úroků z dluhopisů v roce 2018, další důkazní prostředky tak, aby došlo k odstranění pochybností správce daně).
52. Žalobkyně se v projednávané věci vyjádřila dne 20. 9. 2021 prostřednictvím obsáhlé odpovědi na výzvy k odstranění pochybností, ve které argumentovala proti zjištěním z daňové kontroly a závěrům správce daně v dané věci, znovu vysvětlovala ekonomický důvod emise dluhopisů a polemizovala se závěrem o zneužití práva (naplnění podmínek, neunesení důkazního břemena). V návaznosti na to pak správce daně požadoval prostřednictvím sdělení ze dne 30. 11. 2021 po žalobkyni předložení dalších podkladů (doklady, na základě kterých byly v jednotlivých zdaňovacích obdobích zaúčtovány převody úroků z dluhopisů na půjčku, výstupy z účetnictví, které byly podkladem pro daňová přiznání za zdaňovací období mj. roků 2017 a 2018 – hlavní kniha, obsahující obraty, počáteční a konečné stavy všech analytických účtů), čemuž žalobkyně rovněž vyhověla dne 14. 1. 2022.
53. Správce daně tedy podle názoru městského soudu naplnil všechny požadavky, které na výzvy k odstranění pochybností klade § 89 odst. 2 daňového řádu. Žalobkyně pak jejich obsahu (vylíčeným pochybnostem správce daně) zjevně porozuměla, neboť v návaznosti na jejich obsah v daňovém řízení reagovala a uplatnila svou procesní obranu. Nelze se tak ztotožnit s tvrzením žalobkyně, že by výzvy trpěly formálními nedostatky a že by vzhledem

k těmto nedostatkům neměla možnost se kvalifikovaně vyjádřit k pochybnostem uvedeným ve výzvách k odstranění pochybností.

54. Žalobní námitka proti náležitostem výzev správce daně k prokázání skutečností je tak nedůvodná.

c. Obecně k institutu zneužití práva

55. Než se bude zabývat jednotlivými kroky žalobkyně a pochybnostmi, které ohledně nich správci daně vznikly, je dle soudu na místě ozřejmit institut zneužití práva. Tento zákaz nebyl do implementace § 8 odst. 4 daňového řádu s účinností od 1. 4. 2019 výslovně upraven v tuzemských právních předpisech.
56. *Judikatura již dříve vyložila, že zákaz zneužití práva je přitom aplikovatelný také na oblast přímých daní (usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 8. 2008, sp. zn. II. ÚS 2714/07). Daňové subjekty nepochybně mohou způsobit své podnikání tomu, aby minimalizovaly své daňové povinnosti. Taková svoboda však existuje pouze v mezích legálních možností (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2006, č. j. 2 Afs 178/2005-79). Pokud hlavním účelem jejich podnikání či jednotlivých transakcí je získání nelegitimní daňové výhody, nelze takové jednání považovat za právem aprobované (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2007, č. j. 1 Afs 35/2007-108).*
57. Institut zneužití práva je tedy právním principem, který plní funkci „záchranné brzdy“ pro případ, že by právní pravidla při svém doslovném uplatnění vedla k rozporu s materiální spravedlností, neboť by byla využita v rozporu se smyslem a účelem právní úpravy (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2015, č. j. 9 Afs 57/2015-120).
58. Nejvyšší správní soud přitom konstatoval, že získání neoprávněné daňové výhody nemusí být jediným cílem a výsledkem zneužívajícího jednání, nýbrž postačí, pokud jde o cíl a výsledek hlavní, zjevně převažující (bod 39 rozsudku č. j. 6 Afs 376/2018-46). Obdobně se Nejvyšší správní soud vyjádřil v bodu 52 rozsudku č. j. 6 Afs 200/2014-28 z 25. 6. 2015: „*Hlavním účelem transakce ve smyslu rozhodnutí ve věci C-255/02 Halifax je takový její účel, který ve srovnání s případnými jinými dalšími jejími účely je natolik neporovnatelně významnější, že tyto ostatní účely ve své podstatě zastíňuje a zásadně marginalizuje, takže od nich lze při zkoumání hospodářského smyslu dotyčné transakce odhlédnout. Je na soudu (resp. správním orgánu), aby prokázal, že tímto hlavním účelem je získání daňového zvýhodnění. Dle citované judikatury je nutné zkoumat skutečný obsah a význam dotčených plnění. Lze přitom vzít v úvahu čistě umělý charakter těchto plnění, jakož i právní, hospodářské nebo personální vztahy mezi subjekty účastnícími se plánu na snížení daňové zátěže (obdobně rozhodnutí ESD ve věci C-94/05 - Emsland-Stärke).*“ Je tedy nutné rozlišovat situaci, kdy daňový subjekt volí z různých v úvahu přicházejících alternativ tu, která je pro něho daňově nejvýhodnější, od situace, kdy hlavním smyslem dané činnosti či transakce je získání nelegitimního daňového zvýhodnění. Za tím účelem se musí daňové orgány (i soud) zabývat se pozadím celého případu a posoudit ekonomickou racionalitu uskutečněných operací (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2019, č. j. 6 Afs 376/2018-46).
59. Test zneužití práva ve shora uvedeném smyslu sestává z objektivního a subjektivního kritéria. Objektivní prvek zahrnuje hodnocení konkrétních úkonů daňového subjektu jednotlivě i v souvislosti a k jeho naplnění dojde tehdy, pokud ze všech objektivních okolností vyplývá, že postrádají ekonomický smysl. Subjektivní prvek spočívá v tom, že daňový subjekt takovým vytvořením umělých podmínek usiluje o získání daňové výhody.

Tato kritéria od sebe nelze striktně oddělit a rozhodující je zejména zjištění objektivních okolností transakcí svědčících o naplnění objektivního prvku testu, neboť posouzení subjektivního prvku (záměru daňového subjektu) se od nich zpravidla odvíjí (body 27 a 33 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2022, č. j. 4 Afs 376/2021-60).

d. Přenesení důkazního břemene

60. Pro určení, zda v daném případě došlo ke zneužití práva tak, jak ho definovala soudní judikatura, je stěžejní vyřešení otázky přenesení důkazního břemene. Žalobkyně namítá, že správce daně na ni nezákonně přenesl důkazní břemeno ohledně zneužití práva a neunesl důkazní břemeno a břemeno tvrzení.
61. Podle § 92 odst. 3 daňového řádu daňový subjekt prokazuje všechny skutečnosti, které je povinen uvádět v daňovém tvrzení a dalších podáních.
62. Podle § 92 odst. 5 písm. f) daňového řádu platí, že správce daně prokazuje skutečnosti rozhodné pro posouzení účelu právního jednání a jiných skutečností rozhodných pro správu daní, jejichž převažujícím účelem je získání daňové výhody v rozporu se smyslem a účelem daňového právního předpisu.
63. Podle § 8 odst. 1 daňového řádu platí, že správce daně při dokazování hodnotí důkazy podle své úvahy. Správce daně posuzuje každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom přihlíží ke všemu, co při správě daní vyšlo najevo.
64. K otázce rozložení důkazního břemene v daňovém řízení se opakovaně vyjádřila judikatura správních soudů. Zásadně platí, že daňový subjekt je povinen prokazovat všechny skutečnosti, které je povinen uvádět v přiznání nebo k jejichž průkazu byl správcem daně vyzván; svá tvrzení prokazuje především tedy svým účetnictvím a jinými povinnými záznamy. Pokud správce daně tvrdí, že žalobkyně zneužila právo, tíží důkazní břemeno jeho [§ 92 odst. 5 písm. f) daňového řádu]. Aby byla taková skutečnost prokázána, nevyžaduje se absolutní jistota, ale postačí prokázat dostatečnou míru pravděpodobnosti. Ta bude zpravidla naplněna, pokud bude možné z provedených důkazů učinit daný závěr bez vážných pochybností (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2020, č. j. 8 Afs 23/2018-37, odst. 39). Správce daně je povinen posoudit každou věc individuálně a komplexně, aby mohl dospět k závěru, že žádný z nabízených účelů založení holdingu ani všechny tyto účely ve své celistvosti nebyly dostatečně významné, aby převážily nad účelem daňovým. Pokud správce daně zneužití práva prokáže, je na daňovém subjektu, aby transakce vysvětlil a závěr správce daně vyvrátil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2023, č. j. 4 Afs 109/2022-32, odst. 29 či rozsudek ze dne 29. 6. 2023, č. j. 4 Afs 197/2022-117, odst. 43). Jednotlivé důkazy je přitom nutno posuzovat jak jednotlivě, tak v jejich vzájemné souvislosti (§ 8 odst. 1 daňového řádu). K rozložení důkazního břemene taktéž srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2024, č. j. 10 Afs 16/2023-78, nebo ze dne 25. 6. 2024, č. j. 8 Afs 246/2022-61.
65. Správce daně žalobkyni prostřednictvím výzev k odstranění pochybností ze dne 21. 6. 2021, č. j. 5331783/21/2001-51521-111517, a č. j. 5335957/21/2001-51521-111517, seznámil s pochybnostmi, které se týkaly jednotlivých kroků žalobkyně. Pochybnosti správce daně spočívaly v tom, že výsledná daň byla za použití postupu zaokrouhlování podle § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů ve znění platném do 31. 12. 2012 v konečném důsledku nulová. Emise dluhopisů proběhla dle správce daně za nestandardních okolností. Ty popsali správce

daně na stranách 2 – 5 obou výzev, soud je shrnul již výše, proto na ně nyní pro stručnost již jen odkazuje.

66. Žalobkyně proto byla vyzvána k odstranění daných pochybností a k předložení důkazních prostředků.
67. Žalobkyně se k pochybnostem správce daně vyjádřila dne 20. 9. 2021. Žalobkyně správci daně předložila požadované důkazní prostředky (bankovní výpisy k úhradám, pohyby na účtech v souvislosti s dluhopisy, seznam vlastníků dluhopisů, smlouva o úvěru ze dne 19. 3. 2015 a její dodatky) a následně tvrdila nezákonnost výzev k odstranění pochybností z důvodu nedostatku odůvodnění a nepřezkoumatelnost.
68. Žalobkyně dále uvedla, že postupovala správně podle § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů ve znění účinném do 31. 12. 2012. Správce daně dle žalobkyně neodůvodnil aplikaci zdanění, přičemž na aplikaci tehdy platné právní úpravy nic nemění ani tvrzené zneužití práva. Nezákonné jsou dle žalobkyně i závěry daňové kontroly ve věci daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období 2013 až 2015. Žalobkyně dále uvedla, že ke zneužití práva nedošlo, neboť předložila a prokázala relevantní ekonomické důvody provedených transakcí. Není tak naplněna podmínka, že hlavním důvodem transakcí bylo získání daňového zvýhodnění. Žalobkyně popsala proces budování mezinárodního holdingového uspořádání. Nastínila vývoj obratu a přidané hodnoty a zdrojů financování společnosti Global Home, učinila přehled vývoje vlastnických podílů ve společnosti a shrnula důvody pro vytvoření holdingu. Dále odůvodnila zvýšení financování aktivit skupiny emisí dluhopisů a zvýšením základního kapitálu a uvedla výhody nového uspořádání skupiny, to vše s důrazem na ekonomické příležitosti a expanzi. Následně odůvodnila přeměnu společnosti Global Home na komanditní společnost, především s ohledem na úpravu hierarchie řízení, zvýšení důvěryhodnosti společnosti a zlepšení pozice věřitelů a dodavatelů. Žalobkyně shrnula, že ekonomické dopady restrukturalizace byly pozitivní, což lze doložit růstem obratu, zisku, počtu majetkových účastí ve dceřiných společnostech a rozšířením portfolia a klientely. Následně se žalobkyně vyjádřila k tvrzením správce daně v rámci daňové kontroly ve věci daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období 2013 až 2015. Závěrem se vyjádřila k institutu zneužití práva a odůvodnila, proč v jejím případě nebyly naplněny podmínky pro jeho aplikaci. Nebyla naplněna podmínka, že cílem hospodářské činnosti je získání daňového zvýhodnění, neboť provedená restrukturalizace včetně emise dluhopisů měla racionální ekonomický smysl, který žalobkyně prokázala. Nebyla naplněna ani podmínka, že poskytnutí daňového zvýhodnění je v rozporu s cílem sledovaným právní úpravou. Správce daně jejich naplnění nijak neprokázal a ani nemohly být naplněny.
69. Dne 16. 5. 2022 byla žalobkyně pod č. j. 1098858/22/2804-60562-607230, a č. j. 1099452/22/2804-60562-607230, seznámena s výsledkem postupu k odstranění pochybností za roky 2017 a 2018. Správce daně znovu shrnul skutečnosti, které zjistil v průběhu daňové kontroly, s tím že žalobkyně podala proti dodatečným platebním výměrům odvolání. Shrnutí, že zjištěné skutečnosti přetrvávaly v roce 2017 a 2018 a konstatoval odpověď žalobkyně na výzvy k prokázání skutečností ze dne 21. 6. 2021.
70. Poukázal na to, že postup žalobkyně měl vliv na daň z příjmů právnických osob, ale také na daň z příjmů fyzických osob vybíraných srážkou. Vzhledem k tomu, že splatnost dluhopisů byla až do roku 2032, byl předpoklad, že úroky z dluhopisů ovlivní tyto daňové povinnosti i v letech 2017 a 2018. K tvrzené nezákonnosti výzev uvedl, že v odůvodnění výzev shrnul skutečnosti zjištěné v průběhu daňové kontroly a dále odkázal na zprávu o daňové kontrole,

ve které se dostatečně vypořádal se všemi důkazními prostředky, vyjádřeními a námitkami žalobkyně a dostatečně odůvodnil svůj závěr o zneužití práva.

71. Ve stručnosti shrnuto, k tvrzení, že žalobkyně postupovala správně podle § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů ve znění účinném do 31. 12. 2012, a že ve výzvách absentuje odůvodnění aplikace zdanění, správce daně uvedl, že příjmy z držby dluhopisů sice formálně splňovaly podmínky nulového zdanění, ve spojení s dalšími účelovými kroky žalobkyně však byly naplněny podmínky pro aplikaci institutu zneužití práva. K tvrzené nezákonnosti závěrů zprávy o daňové kontrole za roky 2013 až 2015 správce daně uvedl, že stejné námitky žalobkyně uplatnila již v průběhu daňové kontroly a v rámci odvolání, ve výzvách se k nim proto nevyjádřil a odkázal na svou argumentaci k porušení zásady legitimního očekávání, ke způsobu seznámení žalobkyně s výsledkem kontrolního zjištění a k přenosu důkazního břemene ve zprávě o daňové kontrole. Dále zrekapituloval, které pochybnosti mu konkrétně vznikly. K opodstatnění emise dluhopisů a souvisejících transakcí správce daně uvedl, že žalobkyně zopakovala svá tvrzení z vyjádření v rámci daňové kontroly a následného odvolání, přičemž správce daně již podrobně zdůvodnil závěry o zneužití práva. K argumentaci ohledně zneužití práva správce daně uvedl, že tvrzení žalobkyně, že díky změně právní formy došlo ke zvýšení důvěryhodnosti, a že to požadují investoři, jsou neprokazatelná, naopak nezpochybnitelná je skutečnost, že bez provedení změny právní formy by nemohlo dojít k daňové uznatelnosti nákladu na úroky a významné eliminaci daňové povinnosti jak u žalobkyně, tak u společnosti Global Home. K účelu § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů správce daně uvedl, že není sporu o tom, že se jedná o ryze technický postup zaokrouhlování příjmů z cenných papírů, což vyplývá i z judikatury (např. rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích, č. j. 63 Af 1/2020-92). Správce daně má za to, že pokud dojde k jednání, které je posouzeno jako zneužití práva, je nutné důsledky z něj plynoucí aplikovat na všechny daňové povinnosti daňového subjektu, se kterými takové jednání přímo souvisí. Není proto nutné vést nové dokazování opírající se o totožné důkazy a učinit totožný závěr o zneužití práva. Dále rozvedl, v čem spatřuje zneužití práva (tak, jak již formuloval ve výzvách k odstranění pochybností).
72. Správce daně dospěl k závěru, že žalobkyně svá tvrzení, která byla z velké části totožná s předchozími tvrzeními v rámci daňové kontroly, nepodložila jinými důkazními prostředky. Žalobkyně proto neodstranila pochybnosti správce daně uvedené ve výzvách, a ten tak setrval na závěru, že její postup považuje za zneužití práva. Příjemcům úrokových příjmů z dluhopisů proto nemůže být přiznáno uplatňované zvýhodnění ve formě jejich nezdanění a § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů ve znění do 31. 12. 2012 nelze aplikovat. Celková srážková daň z výplaty úrokových příjmů proto za zdaňovací období roku 2017 činila 17 647 035 Kč a za zdaňovací období roku 2018 činila 17 647 032 Kč.
73. Žalobkyně se v podání ze dne 31. 5. 2022 vyjádřila k výsledkům postupu k odstranění pochybností. Závěry správce daně odmítla a uvedla, že zneužití práva neprokázal. Správce daně dle žalobkyně chybně a účelově konstruuje koncept zneužití práva žalobkyní. Veškerá právní jednání, která žalobkyně činila v souvislosti s emisí dluhopisů, měla racionální důvod a ekonomický smysl a cíl. Naopak správce daně neprokázal zneužití práva, a důkazní břemeno tíží výlučně jeho. Žalobkyně odkázala na svou předchozí argumentaci a předložené důkazní prostředky. Závěry správce daně jsou dle žalobkyně v rozporu s faktickým stavem, doloženými důkazními prostředky i judikaturou.
74. Městský soud je toho názoru, že správce daně ve výzvách jasně a srozumitelně formuloval své pochybnosti o okolnostech doprovázejících emisi dluhopisů žalobkyní, které svědčí o

účelovosti daného jednání. Správce daně přitom hodnotil celý soubor zjištěných skutečností a to jak jednotlivě, tak i ve vzájemných souvislostech. Soud se proto ztotožnil se správcem daně i se žalovaným, že uvedené okolnosti založily vážné a důvodné pochybnosti o skutečnostech, které žalobkyně tvrdila, a které vedly k přenosu důkazního břemena na žalobkyni podle § 92 odst. 5 písm. c) daňového řádu ohledně ekonomických důvodů dílčích jednání a emise dluhopisů.

75. Žalobkyně byla tedy vyzvána, aby tyto pochybnosti vyvrátila, a to výzvami ze dne 21. 6. 2021. Žalobkyně předložila požadované podklady o průběhu transakce, nicméně s pochybnostmi o smyslu jednání, které správce daně vyjádřil ve výzvách k odstranění pochybností, toliko polemizovala, nesouhlasila s nimi a nabízela svou verzi ekonomického smyslu dané transakce a napadala nezákonnost postupu správce daně. Ke konkrétně vyloženým pochybnostem a to zejména k závěrům, ke kterým správce daně dospěl na základě souhrnu zjištění o okolnostech transakce (emise dluhopisů a navazujících kroků o vytvoření holdingu), však nepostavila svá důkazně podpořená tvrzení a protiargumenty o reálném ekonomickém smyslu a účelu transakce, které by byly způsobilé tyto pochybnosti vyvrátit a přenést důkazní břemeno zpět na správce daně. Neučinila tak ani v rámci vyjádření k dosavadním výsledkům postupu k odstranění pochybností a ani v rámci odvolání proti napadenému rozhodnutí.
76. Nelze přitom přisvědčit ani tvrzení žalobkyně, že po ní správce daně požadoval prokázání toho, že nedošlo ke zneužití práva. Jak vyplývá z výše rekapitulovaných výzev k odstranění pochybností, správce daně jasně formuloval okolnosti, které zapříčinily vznik pochybností ohledně ekonomické důvodnosti kroků žalobkyně při tvorbě holdingu. Ani v jednom případě přitom po žalobkyni nepožadoval prokázání neexistence skutečnosti (tzv. negativní důkazní teorie). Správce daně pouze požadoval objasnění přesně formulovaných pochybností, resp. jejich ekonomického důvodu tak, aby mohl učinit závěr o tom, že nedošlo ke zneužití práva. V takovém případě proto nelze hovořit o tom, že správce daně po žalobkyni požadoval prokázání neexistující skutečnosti.
77. Městský soud je tedy názoru, že správce daně i žalovaný unesli své důkazní břemeno podle § 92 odst. 5 písm. f) daňového řádu a jejich pochybnosti žalobkyně již nevyvrátila.

e. Naplnění kritérií zneužití práva

78. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 4. 2022 č. j. 10 Afs 289/2021-42, v rámci obecného vymezení podmínek pro aplikaci principu zákazu zneužití práva dovodil, že pro závěr o zneužití práva daňovým subjektem je třeba zkoumat, zda i přes formální naplnění požadavků zákona nebyl naplněn jeho účel a smysl (objektivní prvek) a zda hlavním (respektive dnes podle § 8 odst. 4 daňového řádu převažujícím) účelem jednání daňového subjektu bylo získat daňovou výhodu (subjektivní prvek; stejně jako rozsudky Soudního dvora i judikatura NSS hovoří někdy o záměru získat výhodu umělým vytvořením podmínek pro její dosažení, jde ale stále o stejnou podmínku). Použití obou podmínek potvrdil též velký senát Soudního dvora v rozsudku ze dne 26. 2. 2019 ve spojených věcech C-116/16 a C-117/16, *T Danmark a Y Denmark Aps*, v němž mj. uvedl, že „k prokázání zneužití práva se vyžaduje jednak souhrn objektivních skutečností, ze kterých vyplývá, že i přes formální dodržení podmínek stanovených unijní právní úpravou nebylo dosaženo cíle sledovaného touto právní úpravou, a jednak naplnění subjektivního znaku, který spočívá v záměru získat výhodu vyplývající z unijní právní úpravy tím, že jsou uměle vytvořeny podmínky vyžadované pro její získání“ (bod 114 cit. rozsudku).

79. Dle Nejvyššího správního soudu je podstatou objektivní podmínky posouzení, zda se jednání daňového subjektu a především jeho následek přičítá smyslu a účelu daňového práva v té které oblasti. Smyslem subjektivního kritéria je na základě objektivních okolností každého případu dovodit, zda konkrétní jednání daňového subjektu mohlo mít jiné vysvětlení než snahu o neoprávněné získání daňové výhody. I Nejvyšší správní soud nicméně připustil, že v praktické rovině se rozdíl mezi objektivním a subjektivním kritériem zneužití práva v oblasti přímých daní může stírat.
80. Žalovaný naplnění objektivního kritéria zneužití práva shledal v absenci objektivního logického vysvětlení činnosti, která nesleduje žádný jiný účel než především daňové zvýhodnění.
81. Soud ve shodě se žalovaným obecně přisvědčuje žalobkyni v tom, že vydání tzv. korunových dluhopisů bylo zákonem dovoleno a daň z příjmů fyzických osob z jejich úroků nepochybně mohla po zaokrouhlení činit 0 Kč (srov. § 2 odst. 1 zákona č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů ve znění účinném do 31. 12. 2012 a čl. IV bodu 2 přechodných ustanovení zákona č. 192/2012 Sb.) V nyní projednávané věci není mezi účastníky řízení sporu o tom, že žalobkyně formálně postupovala v souladu s § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů ve znění účinném do 31. 12. 2012.
82. Nejvyšší správní soud nicméně v rozsudku ze dne 19. 12. 2023, č. j. 4 Afs 262/2022-87, vyložil, že smyslem tehdejší právní úpravy bylo poskytnout daňové zvýhodnění pouze těm emitentům, jejichž emise korunových dluhopisů měla skutečně ekonomicky racionální smysl. Odkázal přitom na jiný svůj rozsudek ze dne 31. 5. 2022, č. j. 4 Afs 376/2021-60, kde uvedl, že „*objektivní kritérium je naplněno v případě, kdy přezkoumávaná činnost daňového subjektu postrádá ekonomický smysl a jejím účelem je toliko daňové zvýhodnění.*“
83. V první řadě smyslem a účelem samotné emise dluhopisů je dle rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 4. 2022, č. j. 30 Af 42/2020-63 zpravidla zajištění externího zdroje financování. Nejvyšší správní soud dále v rozsudku ze dne 31. 5. 2022 č. j. 4 Afs 376/2021-60 akceptoval názor krajského soudu, že zákonem stanovená možnost emise dluhopisů představuje pobídku k financování podnikání získáním finančních prostředků dluhem z cizích zdrojů, resp. též akceptoval závěr žalovaného finančního orgánu, že primárním smyslem emise dluhopisů je zajištění externího zdroje financování, čili získání dodatečného kapitálu.
84. Z uvedeného tedy vyplývá, že aby z objektivního hlediska byl naplněn smysl emise dluhopisů, mělo primárně prostřednictvím tohoto nástroje dojít u žalobkyně k zajištění dodatečného kapitálu a nikoliv (převážně či pouze) k daňovému zvýhodnění.
85. Žalovaný pak v projednávané věci vycházel z toho, že smyslem ustanovení § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů ve znění účinném do 31. 12. 2012 je „*ryze technický postup stanovení základu daně a daně z příjmů vybírané srážkou dle zvláštní sazby daně a jejich zaokrouhlování, při kterém mělo být u vybrané skupiny cenných papírů dosaženo ekonomie zdanění (tedy aby nebyly odváděny haléřové částky na srážkové dani)*“.
86. Žalobkyně namítla, že u vydaných korunových dluhopisů tehdejší znění § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů jednoznačně stanovilo způsob zaokrouhlování daně z úroků dluhopisů, včetně těch s nominální hodnotou 1,- Kč. Nesouhlasí poté s výkladem žalovaného o smyslu a účelu tohoto ustanovení. Je přesvědčena, že pokud by zákonodárce měl ohledně zaokrouhlování částky daně zatěžující úroky z dluhopisů jiný úmysl, nebo by zamýšlel

korunové dluhopisy obecně zakázat, vyjádřil by tento úmysl v textu zákona. I s ohledem na mediální vyjádření (citovaná v žalobě) proto přistupovala k financování prostřednictvím korunových dluhopisů v dobré víře a v legitimním očekávání souladu takového postupu se zákonem.

87. Soud je ve shodě se žalovaným naopak toho názoru, že zjevným smyslem a účelem ustanovení § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů ve znění účinném do 31. 12. 2012 bylo jen upravit obecný postup pro stanovení a zaokrouhlení daně, byť z legitimních důvodů by mohla být výsledná daň i ve výši 0 Kč. S takovým výkladem účelu citovaného ustanovení se ostatně ztotožnil i Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne č. j. 30 Af 42/2020 – 63 (bod 76).
88. Soud se neztotožnil s tvrzením žalobkyně, že smyslem a účelem citovaného ustanovení bylo zcela osvobození korunových dluhopisů od daně. Takový výklad citovaného ustanovení odmítl v bodě 35 již Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 22. 9. 2022, č. j. 30 Af 44/2021. Nepřímo lze uvedené dovodit i ze skutečnosti, že novelou č. 192/2012 Sb. bylo toto ustanovení změněno tak, aby dani podléhaly i tzv. korunové dluhopisy (srov. § 36 odst. 3 větu šestou zákona o daních z příjmů: „*U příjmů uvedených v odstavci 2 písm. a) nebo m) s výjimkou dividendového příjmu se základ daně a sražená daň nezaokrouhluje a celková částka daně sražená plátcem z jednotlivého druhu příjmu se zaokrouhluje na celé koruny dolů*“).
89. Soud se tak musel zabývat tím, zda smyslu daného ustanovení § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů bylo transakcí také dosaženo. Konkrétně tedy, zda posuzovaná emise dluhopisů měla ekonomický smysl, či zda byla součástí uměle nastolené situace naplňující znaky zneužití práva.
90. Podle názoru soudu neexistuje racionální ekonomické odůvodnění transakce. Správce daně i žalovaný zjistili řadu výše vyjmenovaných okolností, které spolu souvisely jak prostřednictvím vazeb u osob, které se transakce účastnily, tak i v návaznosti a smyslu jednotlivých kroků. V důsledku emise dluhopisů ve výsledku v první řadě došlo k nezdanění úrokových příjmů plynoucích fyzickým osobám s vazbami na žalobkyni. Naopak nedošlo k získání finančních prostředků a nových externích zdrojů financování žalobkyně, ale přímo k akvizici jiné společnosti, jejíž zisk byl následně vyplácen žalobkyní (ovládané původními podílníky společnosti Global Home) na nezdaněné úroky z korunových dluhopisů. Výsledkem transakce se zapojením dluhopisů emitovaných žalobkyní tak není především stav spočívající v zajištění externího zdroje financování žalobkyně emisí dluhopisů a zároveň zjednodušení zaokrouhlování stanovené daně, ale především výplata nezdaněných úroků fyzickým osobám. Krom toho některými dílčími částmi transakce (zejména přeměnou společnosti Global Home na komanditní společnost a následným zvýšením vlastního základního kapitálu) žalobkyně formálně dosáhla kromě nezdanění vyplácených úroků z dluhopisů u fyzických osob též daňové uznatelnosti nákladů na úroky z dluhopisů dle § 24 odst. 1 zákona o daních z příjmů i další daňové uznatelnosti nákladů dle § 25 odst. 1 písm. w) zákona o daních z příjmů, dle § 25 odst. 1 písm. zk) zákona o daních z příjmů (nenaplnění podmínky vztahu mateřské a dceřiné společnosti dle § 19 odst. 3 zákona o daních z příjmů), což je však předmětem daně z příjmů žalobkyně coby právnické osoby, nikoliv projednávané věci.
91. Z transakcí přitom jednoznačně vyplývá neveřejná a úzká provázanost osob i subjektů, které se na ní podílely, přičemž základ celé transakce se odvíjí od emise a úpisu dluhopisů. To podle názoru soudu jen dokresluje, že nešlo o nahodilý sled událostí. Naopak podle názoru soudu právě to vypovídá o tom, že transakce představuje logicky uspořádaný celek kroků,

kteře spolu souvisejí a ve výsledku přinesly žalobkyni a s ní spojenými osobám daňové zvýhodnění.

92. Podle názoru soudu je tak nade vší pochybnost zřejmé, že žalobkyně v souhrnu dílčích částí transakce primárně dosáhla daňového zvýhodnění. Soud proto nepochybuje o tom, že právě to bylo hlavním smyslem transakce. Soud je proto ve shodě s orgány finanční správy toho názoru, že v případě emise korunových dluhopisů žalobkyni nebyl naplněn smysl a účel dluhopisového financování a smysl zaokrouhlování daně podle § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů.
93. V jednání žalobkyně lze proto shledat naplnění objektivního kritéria zneužití práva, neboť takové jednání se nepochybně přičií smyslu a účelu zákonné úpravy emise dluhopisů a zdanění příjmů z nich podle § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů v rozhodném znění.
94. Žalobkyně se pak za takových okolností nemůže úspěšně dovolávat zásady legitimního očekávání. Jak Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, č. j. 6 Afs 156/2014-47, subjektu, který zneužívá právo, legitimní očekávání ohledně zneužívajícího jednání nespědí.
95. Jak již bylo výše vyloženo, naplnění subjektivního kritéria zneužití práva shledali správce daně a žalovaný v souběhu a ve vzájemných souvislostech několika skutečností. Mezi stranami není o skutkovém stavu, tedy o průběhu celé transakce, sporu. Soud proto i zde k vyličení detailů o jejím průběhu pro stručnosti odkazuje na části IV.1 žalovaného rozhodnutí. Těmito skutečnostmi tedy byly:
  - a. emise dluhopisů „ready made“ společností v závěru roku 2012;
  - b. rozdrobení jmenovité hodnoty emitovaných dluhopisů na korunové dluhopisy;
  - c. neveřejná emise z důvodu omezení vlivu případných externích investorů, kdy obsahem emisních podmínek byla předem určena konkrétní osoba, která byla upisovatelem emitovaných dluhopisů;
  - d. pořízení „ready made“ společnosti s dluhopisy emitovanými v příznivém daňovém režimu panem V. K.;
  - e. pořízení podílu ve společnosti Global Home od pana O. J., aniž by došlo k omezení jeho vlivu ve společnosti Global Home;
  - f. úpis dluhopisů spojenou osobou, panem O. J. (§ 23 odst. 7 zákona o daních z příjmů), případně převod vlastnických práv k hromadným dluhopisům na osoby spojené (pan V. K., paní M. J.);
  - g. úhrada emisního kurzu panem O. J. bez reálného toku finančních prostředků (zápočet), kdy pouze došlo k nahrazení závazku z titulu nákupu obchodního podílu závazkem novým z titulu upsaných dluhopisů;
  - h. změny akcionářské struktury při zachování rozhodujícího vlivu pana O. J. ve společnosti Global Home;
  - i. změna právní formy společnosti Global Home ze společnosti s ručením omezeným na komanditní společnost z důvodu eliminace daňové neúčinnosti finančních nákladů dle ustanovení § 25 odst. 1 písm. zk) zákona o daních z příjmů;
  - j. navyšování základního kapitálu emisí kmenových akcií z důvodu eliminace daňové neúčinnosti finančních nákladů dle ustanovení § 25 odst. 1 písm. w) zákona o daních z

příjmů, jejichž upisovatelé, předem určení zájemci pan V. K. a pan O. J, splatili emisní kurz nepeněžitým vkladem svých obchodních podílů v Global Home (naplnění testu nízké kapitalizace bez reálného toku finančních prostředků).

96. K některým skutečnostem žalobkyně v žalobě uplatnila námitky, jimiž se snaží prokázat ekonomický smysl emise dluhopisů.
97. Žalobkyně namítá, že je jí kladeno k tíži, že k úhradě emisního kurzu dluhopisů došlo započtením pohledávek upisovatele a žalobkyně, jedná se o dovolené jednání a irelevantní k závěru o zneužití práva, v důsledku emise mohla žalobkyně realizovat akvizici společnosti Global Home.
98. Žalovaný v bodě 88 poukázal na to, že emitent v případě reálného, byť drobného investora oprávněně očekává faktickou úhradu pohledávky z upsaných dluhopisů, čímž si fakticky zajišťuje externí zdroje financování. V případě daňového subjektu/emitenta však k reálné úhradě emisního kurzu nedošlo, neboť tento byl započten se závazkem vzniklým z převodu obchodního podílu Global Home daňovému subjektu - reálný ekonomický přínos na straně emitenta, který by byl adekvátní závazku z emise a úpisu dluhopisů vyplývajícího, tedy nenastal.
99. Soud jako zásadní skutečnost považuje to, že dluhopisy byly vydány v neveřejné emisi, nebyly určeny k obchodování na regulovaném nebo jiném trhu ani k veřejné nabídce. Jako východisko celé transakce pak sloužila emise dluhopisů dne 21. 12. 2012. Všechny emitované dluhopisy téhož dne upsal O. J. a následně 27. 12. 2012 byl na základě Smlouvy o převodu obchodního podílu převeden obchodní podíl 67,5 % z O. J. na žalobkyni za cenu, která odpovídala upsaným dluhopisům (viz Dohoda o započtení pohledávek ze dne 27. 12. 2012). Pořízení podílu v Global Home žalobkyní tedy bylo závislé právě a jen na tom, že O. J. jako většinový podílník Global Home upíše dluhopisy žalobkyně v takové výši, že za to převede obchodní podíl na žalobkyni.
100. Na tuto skutečnost pak navázaly další kroky – prakticky vzápětí následovalo zvýšení základního kapitálu žalobkyně upsáním akcií pro O. J. a Ing. V. K., to ovšem formou zápočtu nepeněžitých vkladů – obchodních podílů obou na společnosti Global Home v celkové výši 31,5 %. Po provedení těchto transakcí žalobkyně vlastnila 99 % podíl na společnosti Global Home (přitom 91,2 % akcií žalobkyně vlastnil O. J.) a zbývající podíl ve výši 1 % u společnosti Global Home vlastnil pan O. J., který se 27. 6. 2013 stal předsedou představenstva žalobkyně.
101. Žalovaný (bod 4 žalovaného rozhodnutí) i správce daně v platebních výměrech (strana 2 a 3) poukázali rovněž na to, že všechny dluhopisy upsal O. J. a část dluhopisů byla v letech 2013 a 2014 převedena na Ing. V. K. a MUDr. M. J. Jednalo se o osoby, které ke dni emise dluhopisů byly (v různé výši) podílníky ve společnosti Global Home, které v návaznosti na emisi dluhopisů postupně převedly na žalobkyni, Ing. V. K. byl navíc současně i jediným akcionářem žalobkyně a předsedou představenstva (srov. odst. 51 žalovaného rozhodnutí). To znamená, že kroky transakce jako jsou úpis dluhopisů, úpis akcií pro navýšení základního kapitálu a rovněž následný převod dluhopisů na osoby Ing. V. K. a paní M. J., se uskutečnily v uzavřeném kruhu mezi osobami, které byly spojeny jak s účastí v žalobkyni, tak ve společnosti Global Home. Žalovaný proto podle názoru soudu v různých souvislostech vhodně poukázal právě na to, že se části transakce uskutečnily mezi kapitálově a jinak spojenými osobami dle § 23 odst. 7 zákona o daních z příjmů (srov. odst. 59 a 72, 73 šestá

odrážka, 95, 115). Tato skutečnost podle názoru soudu je pak posílena v souvislosti právě s neveřejností úpisu dluhopisů.

102. Z uvedeného vyplývá, že převody úpisů dluhopisů, převody obchodního podílu, úpisy akcií se konaly v neveřejném uzavřeném okruhu osob, které byly spojeny s oběma obchodními společnostmi, a bez reálné účasti finančních prostředků. Smyslem „dělení“ způsobů úhrady emisního kurzu vydaných dluhopisů na „reálné“ a „nereálné“ žalovaným bylo tedy osvětlení toho, že nedošlo k reálnému toku finančních prostředků a tedy toho, že žalobkyně dodatečně nezískala žádné finanční zdroje, neboť emise probíhala pouze v rámci uzavřené skupiny holdingu a s ním spřízněných osob. Tím tedy byly posíleny pochybnosti o naplnění smyslu a účelu emise dluhopisů, tedy zajištění externího zdroje financování (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2022 č. j. 4 Afs 376/2021-60).
103. Výsledkem emise dluhopisů a následných transakcí bylo, že O. J. prostřednictvím žalobkyně ovládal společnost Global Home. To však mohl i před samotnou transakcí, protože sám vlastnil před emisí dluhopisů ve společnosti Global Home 72,5 % obchodní podíl, 5 % Ing. V. K. a 22,5 % paní M. J., která se ještě v listopadu 2012 zavázala tento podíl převést na O. J.. Úroky dluhopisů byly vypláceny fyzickým osobám - držitelům dluhopisů a na výplatu úroků z dluhopisů (formálně nezdaněných v důsledku aplikace § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů) byla užita podstatná část zisků společnosti Global Home. To vše vyplynulo z emise dluhopisů, do níž však žádná z osob nevložila finanční hotovost.
104. Při poměření toho, co bylo transakcí získáno – finanční daňové zvýhodnění pro žalobkyni a právě pro vyjmenované fyzické osoby, oproti tomu, že do transakce nebyla vložena finanční hotovost, ale toliko nepeněžitá vklady, přičemž vliv na ekonomicky aktivní společnost Global Home zůstal zachován pro O. J., jedná se podle názoru městského soudu o zásadní indicii, která posiluje podezření o skutečném smyslu žalobkyně dosáhnout jen daňového zvýhodnění.
105. Zvýšení základního kapitálu žalobkyně nepeněžitými vklady. Žalobkyně nesouhlasí se žalovaným, že ke zvyšování základního kapitálu docházelo pouze za účelem splnění tzv. testu nízké kapitalizace ve smyslu § 25 odst. 1 písm. w) zákona o daních z příjmů, přičemž tato transakce neměla jiný ekonomický účel. Poukázala na to, že smyslem bylo zvýšení základního kapitálu, zviditelnění majetkového postavení a reálné hodnoty a získání lepší vyjednávací pozice s obchodními partnery, investory. Došlo ke vstupu nových investorů do skupiny a k rozšíření majetkové účasti v Global Home.
106. Žalovaný shrnul proces navýšení základního kapitálu žalobkyně v bodě 92 napadeného rozhodnutí – 13. 3. 2013 došlo k navýšení základního kapitálu z částky 2.000.000 Kč na částku 251.000.000 Kč, a to vydáním 249 kusů akcií, které byly upsány panem O. J. (141 ks) a panem V. K. (108 ks). Na navýšení základního kapitálu byly použity nepeněžitá vklady obchodních podílů v Global Home obou upisovatelů (pan O. J. 6,5 % a pan V. K. 5 %). Dne 24. 04. 2013 došlo k dalšímu navýšení základního kapitálu, a to z částky 251.000.000 Kč na částku 680.000.000 Kč vydáním 429 kusů akcií, které byly upsány panem O. J. Na navýšení základního kapitálu byl použit nepeněžitý vklad obchodního podílu v Global Home pana O. J. ve výši 20 %. Zároveň ke dni 31. 03. 2013 došlo ke změně ve vlastnictví 50 kusů akcií daňového subjektu, kdy se vlastníkem těchto akcií stal namísto pana V. K. pan O. J. Daňový subjekt vlastnil obchodní podíl v Global Home ve výši 99 % a pan O. J. ve výši 1 %. Ke dni 24. 04. 2013 pan O. J. vlastnil 620 kusů (91,2 %) a pan V. K. 60 kusů (8,8 %) akcií daňového subjektu.

107. K uvedeným skutečnostem žalovaný poukázal rovněž na to, že pan O. J. byl před provedenými změnami většinovým vlastníkem společnosti Global Home, po jejich provedení se stal většinovým vlastníkem žalobkyně a ta se stala vlastníkem obchodního podílu ve společnosti Global Home ve výši 99 %. U pana O. J. došlo sice ke snížení přímého obchodního podílu v Global Home na 1 %, stal se nepřímým většinovým vlastníkem společnosti Global Home prostřednictvím žalobkyně. Pan O. J. tak nepřišel o možnost podílet se na kapitálu nebo hlasovacích právech Global Home, neboť upsáním nových akcií daňového subjektu a nabytím dalších akcií daňového subjektu od pana V. K. se stal většinovým vlastníkem daňového subjektu, a tedy nepřímo prostřednictvím daňového subjektu opětovně i skutečným vlastníkem Global Home.
108. Z uvedeného soudu rovněž vyplývá, že základní kapitál žalobkyně byl sice zásadně navýšen, fakticky však za tímto účelem opět nedošlo k reálnému toku financí. Pohledávka za upisovateli akcií (toliko dvou), kteří byli spjati výlučně se společností Global Home, byla uhrazena nepeněžitým vkladem jejich obchodního podílu ve společnosti Global Home. Následkem této transakce došlo ke změně účasti O. J. v žalobkyni a jejím prostřednictvím ve společnosti Global Home, v níž však byl i tak původně většinovým podílníkem. Tato změna tak ve vztahu k O. J. coby jedinému upisovateli dluhopisů podle názoru soudu nemohla mít reálný ekonomický význam.
109. Soud se proto ztotožnil se správcem daně i se žalovaným, že uvedené svědčí tomu, že bytí došlo k navýšení základního kapitálu žalobkyně, smyslem této části transakce bylo navýšit základní kapitál žalobkyně tak, aby došlo primárně k eliminaci podmínky daňové neúčinnosti úroků podle § 25 odst. 1 písm. w) zákona o daních z příjmů (podle cit. ustanovení nelze uznat za výdaje (náklady) vynaložené k dosažení, zajištění a udržení příjmů pro daňové účely zejména úroky z úvěrových finančních nástrojů a související výdaje (náklady), ve výši přesahující čtyřnásobek či šestinásobek vlastního kapitálu.)
110. Vybudování mezinárodního holdingu. Žalobkyně namítá, že cílem vytvoření holdingu nebylo výlučně získání financování od bank. Ve vybudování holdingové struktury nelze spatřovat zneužití práva, když je zde existují další objektivní důvody pro jeho vytvoření, které tak bylo vedeno racionální podnikatelskou úvahou žalobkyně.
111. Správce daně se žalovaným a tím spíše ani městský soud žalobkyni nepopírají právo volby podnikatelské strategie, způsobu rozhodování o jejích záležitostech a vytvoření holdingové strategie se všemi výhodami, které takový způsob řízení přináší. Reálný ekonomický přínos takového uspořádání v podmínkách žalobkyně však shrnul žalovaný v bodech 78 – 85 žalovaného rozhodnutí. Předně konstatoval, že pro vyhodnocení věci je zásadní posuzovat a následně vyhodnotit postup daňového subjektu komplexně, tedy posuzovat a vyhodnotit pozadí celého případu a sled jednání zúčastněných osob a s tím spojených okolností z pohledu racionality transakce jako celku, tedy ve všech vzájemných věcných a časových souvislostech kroků realizovaných v období od 19. 12. 2012 do 29. 04. 2013. Zdůraznil, že faktické finanční prostředky byly poskytnuty pouze společnosti Global Home, a to s přispěním pana V. K. a za podpory jím vlastněných společností, kdy se v roce 2012 podařilo zajistit chybějící bankovní financování pro Global Home. Za úvěry Global Home se dle smluv o zástavě nemovitostí zaručily společnosti ČSS - nemovitosti, a.s. a České sběrné suroviny a.s., které poskytly vybrané nemovitosti jako zástavu za úvěry Global Home a osobně se zaručil i pan V. K. jako aval blankosměnky, a to nejen v roce 2012, ale i v následujících letech 2013 až 2015. Ten ukončil činnost v obou společnostech a současně z těchto údajů vyplývá, že v roce 2016 již Global Home neeviduje žádné bankovní úvěry a v

roce 2017 pouze krátkodobý úvěr ve výši 1.745.000. Kč, což nasvědčuje tomu, že hlavní roli při získávání potřebného financování provozní činnosti Global Home měl pan V. K., nikoli daňový subjekt, respektive holdingové uspořádání. Žalobkyně poté předložila pouze vývojové ukazatele společnosti Global Home, nikoliv žalobkyně či celého uskupení NIVOVIA (5 společností). Z konsolidovaných účetních závěrek skupiny NIVOVIA vyplývá, že zisk společnosti Global Home je navíc snižován nákladovými úroky souvisejícími s emitovanými dluhopisy, což tvrzení o ekonomickém růstu skupiny NIVOVIA rozhodně nesvědčí. I z doloženého jednání s potencionálním investorem, společností Codex Capital Partners), nevyplývá sebemenší souvislost s daňovým subjektem či skupinou NIVOVIA, jestliže v těchto je zmiňován pouze Global Home.

112. Žalovaný těmito úvahami tedy poukázal na to, že byť jinak je na vnitřním uspořádání holdingu, jak bude vykonávat ekonomickou činnost, v případě žalobkyně zásadní pozitivní přínos takového uspořádání nenastal. Financování Global Home bylo zajištěno prostřednictvím činnosti pana V. K., emise dluhopisů k tomu nijak nepřispěla. Pokud došlo vlivem emise k přeuspořádání vlastnických vztahů holdingu, pro činnost Global Home ani žalobkyni to nemělo taktéž žádný zásadní pozitivní ekonomický přínos.
113. Vytvoření ovládajících vlastnických vztahů mezi žalobkyní a Global Home je tak i podle názoru soudu dílčí úkon, kterým sice došlo k formálnímu uspořádání uvnitř holdingu, avšak sám o sobě se nejeví jako zásadně ekonomicky přínosný. Oproti tomu tu stojí daňové výhody z tohoto uspořádání vyplývající, dané vnosem emise dluhopisů do dluhopisů, přeuspořádání vlastnických vztahů v žalobkyni a společnosti Global Home včetně její přeměny na komanditní společnost a konečnou výplatou úroků z dluhopisů, které pocházejí ze zisku společnosti Global Home. I záměr vybudování mezinárodního holdingu tak podle názoru nijak neodůvodňuje ekonomický smysl transakce. Naopak se podle názoru soudu o jednu z dílčích částí transakce za účelem získání daňové výhody.
114. Přeměna společnosti Global Home na komanditní společnost. Žalobkyně nesouhlasí, že by přeměnou byla sledována toliko eliminace daňové neúčinnosti úrokových nákladů dluhopisů podle § 25 odst. 1 písm. zk) zákona o daních z příjmů. Namítá, že žalobkyně coby komplementář měla podíl v komanditní společnosti a obtížná převoditelnost podílu žalobkyně ve společnosti Global Home byla záměrem přeměny, aby společnost Global Home byla základním kamenem budovaného holdingu, a titul k podílu byl postaven na pevném základu. Zvýšené ručení žalobkyně za dluhy společnosti Global Home je přitom žádoucí.
115. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shrnul ekonomický přínos přeměny společnosti Global Home. Žalobkyně získala toliko podíl na zisku ve výši 99 %, ručí za závazky komanditní společnosti (neručí za ně již akcionáři žalobkyně), jako komplementář nemá právo podíl v Global Home k.s. převádět, podíl je nezczitelný a nelze ho zastavit. Podle žalovaného nepřevoditelnost podílu spolu s neomezeným ručením za dluhy komanditní společnosti činí účast daňového subjektu, coby komplementáře společnosti Global Home, o poznání méně přitažlivou oproti vlastnictví obchodního podílu v téže společnosti před změnou právní formy. Zmíněné zásadní omezení by samozřejmě dopadlo i na případného zájemce o získání daňového subjektu, neboť ani on by nemohl podíl ve společnosti Global Home v budoucnu převést na jiný subjekt. Oproti tomu považoval za reálnější snahu o formální naplnění podmínky zakotvené v § 25 odst. 1 písm. zk) zákona o daních z příjmů.

116. Poukázal na rozdíly zdanění příjmů společnosti s ručením omezeným a komanditní společnosti dle § 20 odst. 4, 6 a § 23 odst. 2 písm. a) zákona o daních z příjmů. Vyložil, že výsledek hospodaření společnosti Global Home by v případě právní formy společnosti s ručením omezeným byl podkladem pro stanovení základu daně a podléhal by zdanění, přičemž valná hromada by následně rozhodla o použití výsledku hospodaření a jeho případném rozdělení mezi jednotlivé společníky (v případě fyzických osob by výplata podléhala srážkové dani). Bez změny právní formy společnosti Global Home a při zachování obchodního podílu v této společnosti ve výši 99 % po dobu delší jak 12 měsíců (časová podmínka může být splněna i následně) by byl naplněn vztah mateřské a dceřiné společnosti, přičemž dle § 19 odst. 1 písm. ze) zákona o daních z příjmů jsou od daně osvobozeny příjmy z dividend a jiných podílů na zisku vyplácené dceřinou společností, která je poplatníkem uvedeným v § 17 odst. 3 zákona o daních z příjmů, mateřské společnosti. Současně by však nebylo možné v základu daně daňového subjektu uplatnit úroky z emitovaných dluhopisů, neboť by předmětný náklad souvisel s osvobozenými příjmy.
117. Po změně právní formy společnost Global Home sice i nadále vykazuje kladný výsledek hospodaření, ale tento již podléhá zdanění jen ve výši 1 % vykazovaného základu daně a zbývajících 99 % výsledku hospodaření Global Home je převáděno komplementáři/daňovému subjektu (daňový subjekt tak ve svém základu daně kombinuje vysoký podíl na zisku převzatý z komanditní společnosti s vysokými vlastními náklady, vzniklémi z titulu dluhopisových úroků, které změnou právní formy Global Home, při nenaplnění vztahu mateřské a dceřiné společnosti, nepodléhají testování dle ustanovení § 25 odst. 1 písm. zk) zákona o daních z příjmů).
118. Žalovaný tedy poměřil postavení žalobkyně před a po uvedené přeměně a vyložil, že změna právní formy společnosti Global Home je dalším z kroků, který se pro žalobkyni navíc jeví jako značně nevýhodný. Izolovaně vzato, žalobkyně totiž na sebe převzala vyšší riziko v podobě ručení za závazky společnosti Global Home veškerým majetkem a zároveň omezila svá práva, např. dispozici s podílem ve společnosti, což žalobkyně ani nepopírá. Bez změny právní formy společnosti Global Home na komanditní společnost by dluhopisové úroky po naplnění časového testu 12 měsíců (§ 19 odst. 3 zákona o daních z příjmů) nebyly ve smyslu § 25 odst. 1 písm. zk) zákona o daních z příjmů daňově relevantní - úroky by představovaly náklad mateřské společnosti související s držbou podílu v dceřiné společnosti. V takovém případě by však nebylo v základu daně možné uplatnit úroky z emitovaných dluhopisů, neboť předmětný náklad by souvisel s osvobozenými příjmy. V důsledku přeměny se však nenaplnil vztah mateřské a dceřiné společnosti ve smyslu § 19 odst. 3 písm. b) a c) (žalobkyně jako komplementář nemá podíl na základním kapitálu komanditní společnosti) a finanční náklady se staly ze zákona daňově uznatelné, neboť po změně právní formy je 99 % výsledku hospodaření Global Home převáděno žalobkyni, které nepodléhají testu podle § 25 odst. 1 písm. zk) zákona o daních z příjmů.
119. Soud se proto po poměření přínosů přeměny pro žalobkyni ztotožnil se žalovaným, že jako pravděpodobnější se jeví právě varianta posledně uvedená, tedy primární zájem žalobkyně dosáhnout transakcí daňového zvýhodnění v důsledku takto provedené přeměny společnosti. Tato okolnost a indicie sice není stěžejní pro závěr o tom, zda žalobkyně hodlala zdanit úroky z korunových dluhopisů v rozporu s účelem § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů, dokresluje to však podmínky, za nichž žalobkyně činila jednotlivé kroky, které navazovaly na primární emisi dluhopisů.

120. Soud je celkově toho názoru, že žalovaný ve shodě se závěry vyjádřenými v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2019 č. j. 6 Afs 376/2018-46, a v usnesení Ústavního soudu ze dne 10. 3. 2020 sp. zn. I. ÚS 264/20, se tedy zabýval pozadím celého případu a v rámci úvah o ekonomické racionalitě uskutečněných operací posoudil jednotlivé okolnosti případu ve vzájemném souhrnu. Detailně rozebral jednotlivé kroky celé transakce, které popsal v napadeném rozhodnutí a vyložil, že tyto jednotlivé kroky jsou vzájemně provázány. Hodnotil přitom jak vazby mezi subjekty, které se na transakci se zapojením dluhopisů podílely, tak i návaznost a smysl jednotlivých dílů transakce.
121. Z průběhu celé transakce vyplývá zřejmá spojitost s emisí dluhopisů, daňovou neuznatelností úrokových nákladů u žalobkyně, daňovým zvýhodněním žalobkyně a zvýhodněním vlastníků dluhopisů formou nezdanění výnosů z držby cenných papírů. Právě celkový sled jednání vzájemně majetkově a personálně propojených subjektů, jež se na celé transakci podílely nemůže vést k jinému závěru, než že hlavním, převažujícím důvodem celé uměle vytvořené transakce zahrnující více vzájemně propojených a na sebe navazujících kroků včetně emise předmětných dluhopisů a jejich následného upsání daným osobám bylo získání neoprávněné daňové výhody v podobě zatížení žalobkyně daňově uznatelnými náklady (dluhopisové úroky) a ve vyplácení dluhopisových úroků nezatížených srážkovou daní vlastníkům dluhopisů (subjektivní kritérium). Žalobkyně tedy zjevně podnikla několik kroků, jejichž účel nelze podle názoru soudu vyložit jinak, než dosažení převážně tohoto cíle. Právě v komplexním souhrnu jednání žalobkyně lze shledat naplnění subjektivního kritéria zneužití práva.
122. V projednávané věci je nepochybně dána i příčinná souvislost mezi realizovanou transakcí se zapojením dluhopisů a získáním neoprávněné daňové výhody, neboť bez jednotlivých na sebe navazujících kroků, z nichž celá transakce sestávala, by k získání předmětné daňové výhody žalobkyní v konečném důsledku nedošlo.
123. Realizace těchto kroků tedy dokládá toliko formální naplnění zákonem stanovených podmínek, není však způsobilá zpochybnit závěr žalovaného, že posuzované jednání bylo v rozporu se smyslem a účelem § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů v tehdejšímu znění.
124. Žalovaný i správce daně tak podle názoru soudu prokázali naplnění objektivního i subjektivního kritéria pro zneužití práva.

VII. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

125. Městský soud má za to, že sled a vzájemná souvislost jednotlivých dílčích kroků vede nevyhnutelně k tomu, že v posuzované věci bylo naplněno objektivní i subjektivní kritérium testu zneužití práva. Na daň z vyplacených úroků z emitovaných korunových dluhopisů nebylo možné aplikovat § 36 odst. 3 ve znění účinném do 31. 12. 2012, podle kterého se základ daně a výsledná daň vážící se ke každému jednotlivému dluhopisu zaokrouhluje na koruny dolů. Jakkoli emise korunových dluhopisů (do konce roku 2012 s nezdaněnými příjmy v podobě úroků), jakož i uplatnění nákladových úroků nejsou samy o sobě v rozporu se zákonem, je to souhrn veškerých zjištěných okolností, z něž je zřejmé zneužití práva, jemuž nelze poskytnout soudní ochranu. Správce daně proto postupoval správně, když žalobkyni za zdaňovací období roku 2017 a 2018 vyměřil daň z příjmů fyzických osob vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně.
126. Na základě shora uvedených skutečností soud žalobu shledal nedůvodnou a jako takovou ji v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

127. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. S ohledem na to, že žalobkyně v řízení úspěšná nebyla, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, kterému by jakožto úspěšnému účastníku řízení náležela náhrada nákladů řízení, soud tuto náhradu nepřiznal, neboť mu nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26. září 2024

JUDr. Jaromír Klepš v.r.
předseda senátu